

วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาทห่างจากตัวเมืองจังหวัดประมาณ 28 กิโลเมตร มีทางเลีย่วซ้ายก่อนถึงอำเภอพระพุทธบาทเข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก สร้างขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ 2167 ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ปุชนิยมสถานที่สำคัญคือ " รอยพระพุทธบาทที่ ประทับไว้บนแผ่นดินเหนียวใกล้เขาสุวรรณบรรพต หรือเขาสังจพันคีรีรอยพระพุทธบาทมีความกว้าง 21 นิ้ว ยาว 60 นิ้ว ลึก 11 นิ้ว ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม พระองค์ทรงเห็นว่าเป็นรอยพระพุทธบาทตามลักษณะ 108 ประการ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างมณฑปชั่วคราว ครอบรอยพระพุทธบาทไว้ ต่อมาได้มีการสร้างต่อเติมกันอีกหลาย สมัย และยังพบรอยจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. ที่ก้อนหินขนาดใหญ่ สูงจากพื้น 160 เซนติเมตร เมื่อครั้งเสด็จ นมัสการรอยพระพุทธบาท

ลักษณะของพระมณฑป เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบเครื่องยอดรูปปราสาท 7 ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบ สีเขียว มีซุ้มบันแถลงประดับทุกชั้น มีเสาย่อมุมไม้สิบสอง ปิดทองประดับกระจกโดยรอบฝาผนัง ด้านนอกปิดทองประดับกระจกเป็นรูปเทพพนม พุ่มข้าวบิณฑ์บานประตูพระมณฑปเป็นงานศิลปกรรมประดับมุกชั้นเยี่ยม ของ เมืองไทย พื้นภายในปูด้วยเสื่อเงินสานทางขึ้นพระมณฑปเป็นบันไดนาคสามสายซึ่งหมายถึง บันไดเงิน บันได ทอง และบันไดแก้ว ที่ทอดลงจากสวรรค์หวนาคที่เชิงบันไดหล่อด้วยทองสำริด เป็นนาค 5 เศียร บริเวณรอบ พระมณฑปมีระฆังแขวนเรียงราย เพื่อให้ผู้ที่มานมัสการได้ตีแผ่ส่วนกุศลแก่เพื่อนทั้งหลาย ส่วนพระอุโบสถ และพระวิหารต่างๆ ที่อยู่รอบ ล้วนสร้างตามแบบศิลปกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา และตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์

รอยพระพุทธบาท

พระอุโบสถที่ตั้งของรอยพระพุทธรบาท

นอกจากนี้ ในบริเวณวัดยังมี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระพุทธรบาท (วิหารหลวง) ซึ่งเป็นเก็บรวบรวม ศิลปวัตถุ อันมีค่า อาทิ เครื่องทรง สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เครื่องลายครามสังคโลก เครื่องทองสำริดโบราณ ศาสดราวุธ โบราณ รอยพระพุทธรบาทจำลอง ยอดมณฑปพระพุทธรบาทเก่าพิศของพระสมัยต่างๆ และท่อ ประปาสมัย สมเด็จพระนารายณ์มหาราช วิหารหลวงจะเปิดให้ชมเฉพาะช่วงที่มีงานเทศกาลนมัสการพระพุทธรบาท ซึ่งปกติ จัดให้มีปีละ 2 ครั้ง คือ ขึ้น 8 ค่ำ เดือน 3 จนถึงแรม 1 ค่ำ และขึ้น 8 ค่ำ เดือน 4 จนถึงแรม 1 ค่ำ และงาน ประเพณีตักบาตรดอกไม้ซึ่งเป็นประจำทุกปี ในวันเข้าพรรษา ตรงกับวันแรม 1 ค่ำเดือน 8 (ประมาณเดือน กรกฎาคม) โดยจะมีการทำบุญตักบาตรด้วยข้าวสุกที่วัดพระพุทธรบาททราชมหาวิหาร และจะไปเก็บดอกไม้ที่ ชาวบ้านเรียกว่าดอกเข้าพรรษา เพราะมีเฉพาะในเดือน 8 เท่านั้น เพื่อนำไปตักบาตรในตอนบ่ายของวันเดียวกัน ความเชื่อและวิธีการบูชา ตามคติของคนโบราณกล่าวไว้ว่าหากได้มานมัสการรอยพระพุทธรบาทนี้ครบถึง 7 ครั้ง จะได้ไปจุติในสรวงสวรรค์ แม้แต่ในชาติภพนี้ อานิสงส์ผลบุญจะส่งผลให้ชีวิตมีความสำเร็จสมหวังในทุกประการ

รายละเอียดเพิ่มเติม

อัตราค่าเข้าชม คนไทย ไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างประเทศ คนละ 30 บาท เปิดให้สักการะทุกวันตั้งแต่เวลา 06.00-18.00 น.

ประวัติพระพุทธรบาท

ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แผ่นดินกรุงศรีอยุธยา ปรากฏว่ามีพระภิกษุสงฆ์ชาวไทยคนหนึ่ง เดินทางไป ยังลังกาทวีป ด้วยหวังจะสักการบูชาพระพุทธรบาท ณ เขาสุมนภูฏ การไปคราวนั้น เป็นเวลาที่พระสงฆ์ชาวลังกา ทวีปกำลังสอบประวัติ และที่ตั้งแห่งรอยพระพุทธรบาทที่ทั้งปวงตามที่ปรากฏอยู่ในตำนานว่ามีเพียง 5 แห่ง ภาย หลังสืบ ได้ความว่าภูเขาที่ชื่อว่า สุวรรณบรรพตมีอยู่ในสยามประเทศ ครั้นเมื่อได้พบกับพระภิกษุสงฆ์ชาวไทย ในคราวนั้น ต่างพากันสอบถามว่ารอยพระพุทธรบาท ที่มีอยู่ 5 แห่ง ในสถานที่ต่างๆ กันนั้น ปรากฏว่ามีที่ เขาสุวรรณบรรพตแห่ง 1 ก็ภูเขาภูนี้อยู่ในประเทศไทย แต่ไม่พยายามสืบไปนมัสการ กลับพากันไปลังกาทวีป เมื่อพระภิกษุสงฆ์ไทยคนนั้นได้รับคำบอกเล่า เมื่อกลับมาสู่ประเทศไทย จึงนำความขึ้นถวายสมเด็จพระเจ้า ทรงธรรม พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้มีท้องตราสั่งบรรดาหัวเมืองทั้งปวง ให้เที่ยวตรวจตราค้นดูตามภูเขาต่างๆ ว่าจะมีรอยพระพุทธรบาทอยู่ ณ ที่แห่งใด ครั้งนั้น เจ้าเมืองสระบุรี สืบได้ความจากนายพรานบุญว่า ครั้งหนึ่ง ออก ไปล่าเนื้อในป่าใกล้เชิงเขา ยิ่งถูกเนื้อตัวหนึ่งเจ็บลำปากหนิขึ้นไปบนไหล่เขา ชุกเข้าเชิงไม้หายไป พอบัดเดียวก็ เห็นเนื้อตัวนั้น ร่วงออกจากเชิงไม้เป็นปกติอย่างเก่า นายพรานบุญนึกประหลาดใจ จึงตามขึ้นไปดูสถานที่บน ไหล่เขา ที่เนื้อหนิขึ้นไป ก็พบรอยปรากฏอยู่ในศิลา มีลักษณะเหมือนรูป รอยเท้าคน ขนาดยาวประมาณ สักคอก เศษและในรอยนั้นมีน้ำขังอยู่ด้วย นายพรานบุญเข้าใจ ว่าบาดแผลของเนื้อตัวที่ถูกลูกยิง

คงหายเพราะตีมน้ำ ในรายนั้น จึงว่าน้ำลองเอามาทาตัวดู บรรดาโรคผิวหนังคือ กลากเกลื้อน ซึ่งเป็นเรื้อรังมาช้านานแล้ว ก็หาย หมด สิ้นไป เจ้าเมืองสระบุรี จึงสอบสวนความจริงดู ก็ตรวจค้นพบรายนั้น สมดังคำบอกเล่าของนายพรานบุญ จึงมีใบบอกแจ้งเรื่องเข้ามายังกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม จึงเสด็จพระราชดำเนินขึ้นไป ณ ที่เขานั้น ทอดพระเนตรเห็นรายนั้นแล้ว จึงทรงพระราชวิจารณ์พระราชนิพนธ์พระราชนิพนธ์ว่าคงเป็นรอยพระพุทธรูป เพราะ มีลายลักษณะงจักร ประกอบด้วยอัญมณีรัตนมณี หามงคัลร้อยแปดประการ ตรงกับเรื่องที่เขาว่ากันว่า ทวีปแจ้งเข้ามา ด้วย เกิดพระราชศรัทธาปราโมทย์โสมนัสเป็นกำลัง โดยทรงพระราชดำริเห็นว่ารอยพระพุทธรูป ย่อมจัดเป็น บริโภคเจดีย์แท้ เพราะเป็นพุทธรูปทิวทัศน์อันเนื่องมาแต่พระพุทธรูป ย่อมประเสริฐยิ่งกว่าอุเทสิกเจดีย์ เช่น พระสถูปเจดีย์ สมควรจะยกย่องบูชาเป็นพระมหาเจดีย์สถาน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ช่างก่อเป็น คุุหลหลัง น้อย สวมรอยพระพุทธรูปไว้เป็นการชั่วคราวก่อนแล้ว ครั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับมายังราชธานี จึงทรง สถาปนายก ที่พระพุทธรูปขึ้นเป็นเจดีย์สถานเป็นการสำคัญ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระมณฑป ยอดเดียวสวมรอยพระพุทธรูปกำหนดเป็นพุทธรูปเจดีย์ และสร้างอารามวัดอื่นๆ เช่น พระอุโบสถ พระวิหาร ให้เป็นที่สำหรับ พระภิกษุอยู่แรม เพื่อทำการบริหารพระพุทธรูป ทรงพระราชศรัทธาอุทิศเนื้อที่โยชน์หนึ่ง โดยรอบรอยพระพุทธรูป ภายหลังเป็นพุทธรูปเกสรต่างพุทธรูป บูรณาคัลปนาผล ซึ่งได้เป็นส่วนหนึ่งของหลวงจากเนื้อที่นั้นให้ ใช้จ่ายเป็น ค่าบำรุงรักษาพระมหาเจดีย์สถาน ที่พระพุทธรูป ทรงยกที่พุทธรูปส่วนนี้ให้เป็นเมืองขึ้นจัดว่า ชื่อเมือง ปรีตปะ แต่ตามสามัญเรียกกันว่า เมืองพระพุทธรูป ขึ้นตรงต่อกรุงศรีอยุธยา โปรดเกล้าฯ ให้ชาวจนกรจ ทุกคนที่ตั้งภูมิลำเนาอยู่ในเขตที่พระพุทธรูปพ้นจากหน้าที่ราชการอย่างอื่นสิ้น ตั้งให้เป็นพวกขุนโกลนเป็น ข้าราชการรักษาพระพุทธรูปแต่หน้าที่เดียว พระราชทานราชทินนามบรรดาศักดิ์ประจำตำแหน่ง ผู้รักษาการ พระพุทธรูป หัวหน้าเป็นที่ขุนสังจพันธ์ศรีรัตนไพวัน เจดีย์สันคามวาสี นพคุณาพนมโกลน รองลงมาเป็นที่ หมื่นสุวรรณปราสาท หมื่นแผ้วอากาศ หมื่นชินธาตุ หมื่นศรีสับุรุษ ทั้ง 4 คนนี้ เป็นผู้รักษาเฉพาะองค์พระมณฑป ตั้งนายทวารบาล ๔ นาย เป็นที่หมื่นราชบ้านาญมุนิน หมื่นอินทรักษา หมื่นบูชาเจดีย์ หมื่นศรีพุทธรูป โปรดเกล้าฯ ให้สร้างคลังสำหรับเก็บวัตถุสิ่งของที่มีผู้นำมาถวายเป็นพุทธรูป ให้ผู้รักษาคลังเป็นที่ขุนอินทพิทักษ์ ขุนพรหมรักษา หมื่นพิทักษ์สมบัติ หมื่นพิทักษ์รักษา ให้มีผู้ประคองยามประจำทั้งกลางวันกลางคืนเป็นพุทธรูป ตั้งเป็นที่หมื่นสนั่นไพเราะ หมื่นเสนาเวหา พันเสนาะ รองเสนาะ ทรงกำหนดเทศกาลสำหรับให้มหานชนขึ้นไป บูชารอยพระพุทธรูปเดือน 3 ครั้ง 1 และเดือน 4 ครั้ง 1 เป็นประเพณีตั้งแต่นั้นมา

การเดินทางไปวัดพระพุทธรูป

1. โดยรถยนต์ส่วนตัว

จากถนนพหลโยธิน เมื่อถึงช่วงกิโลเมตรที่ 136 มีทางเลี้ยวซ้าย (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3020) แล้วให้ตรงไป เพื่อเข้าวัดพระพุทธรูปทราชมหาวิหาร

2. โดยสาธารณะ

ใช้บริการรถตู้ กรุงเทพ-ลพบุรี สามารถขึ้นได้ที่หมอชิต และอนุสาวรีย์ชัยโดยรถจะจอดที่ท่าพระบาท ปากทาง เข้าพระพุทธรูป หลังจากนั้นต่อรถสองแถว เข้าไปยัง วัดพระพุทธรูป รถออกตั้งแต่ 04.00 - 20.00 น. หากกลับข้ามฝั่งมาขึ้นได้ที่ท่าพระบาทเหมือนเดิม จะมีคิวรถตู้จอด อยู่ของ บริษัท วัชรินทร์ ทัวร์ กรู๊ป

โทร 089 901 7558, 086 106 6158

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสระบุรี

ศาลากลางจังหวัดสระบุรี ชั้น 4

อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000 Tel.0-3631-3433

webmaster :: nipon_j@prd.go.th

ติดต่อ :: prsaraburi@prd.go.th